

VÍTEJTE V... Helsinkách!

Necelých 700 km od severního polárního kruhu září jedno z nejsevernějších hlavních evropských měst s branami do Švédska, Estonska a Ruska. Helsinky, jimž se říká Dcera Baltu, zároveň souostroví i poloostrov, leží ve znamení tohoto moře, které jim dalo život – jejich prvním přístavem zpočátku opovrhovali, ale posléze si ostrovní pevnost Suomenlinna vydobyla svou slávu a jmění. Odsud pochází krása Helsinek, rusko-skandinávská směs upevněná silnou finskou identitou, s ulicemi přísných linií.

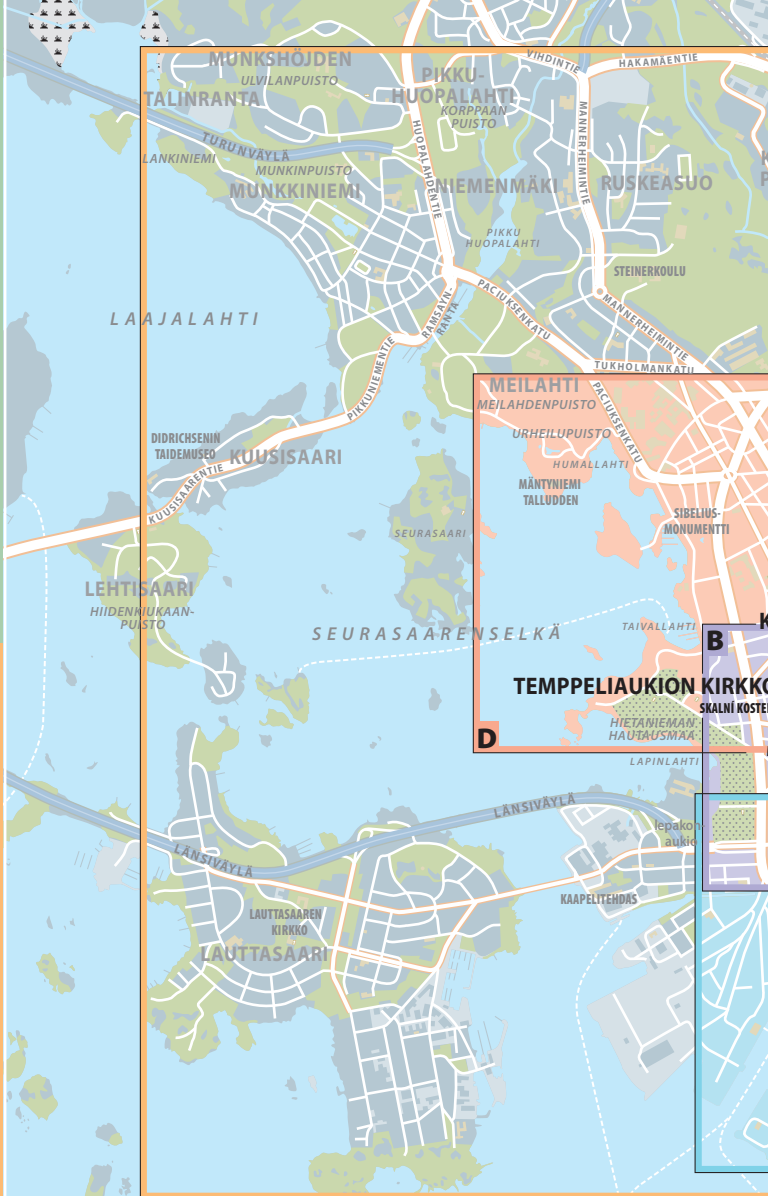
Petrohradská velkolepost starého centra, s výhledem na nábřeží a pravoslavný kostel s báněmi, souzní se střízlivými evangelickými svatostánky, dřevěnými domy v Kallio i s oním podivuhodným stylem národní secese, která zaplavila poloostrov Katajanokka a západ tepny Mannerheimintie. Můžeme se kochat každým obydším, obdivovat pastelové tóny, hladké cihlové fasády nebo secesní dveře s pohádkovou archivolou, jakoby pomrkávající na legendy Velkého severu...

Avšak i v předlouhé zimě jsou Helsinky obdařeny veškerým kouzlem sněhu: bruslení pod širým nebem, rybolov pod ledem a rafinovaný kontrast s párou v saunách. A ani vlezlá zima, ani dlouhá noc neutlumí zápal ve studentských kavárnách, v kulturních nebo nákupních centrech o sobotách v Punavuori, všichni čelí zimě v elegantním oblečení... A náhle – zázrak! Stromy se obalují listím, zahrádky rozkvétají, pláže se zaplňují lidmi – nastává léto neboli tříměsíční svátek. Tři kratičké měsíce oddechu. S Průvodcem s mapou se před vámi město otevírá!

Členění průvodce

- A** Senaatintori / Kauppatori / Katajanokka
- B** Esplanadi / Rautatieasema
- C** Hakaniemi / Kallio

- D** Töölö
- E** Bulevardi / Eira / Kaivopuisto
- F** Soustroví

0 750 1,5 km
1/45 000 - 1 cm = 450 m

Musíte vidět

10 míst, která nesmíte za žádnou cenu vynechat!

★ **Senaatintori** (A A₃)

Senátní náměstí, zrozené současně se statutem hlavního města Helsinky, svou výlučností symbolizuje moc, počínající evangelickou katedrálou (Tuomio-kirkko), která na něj shlíží z vrcholu závratných schodů! Budovy v pastelových tónech, za něž vděčí Prusovi Johanu Karlu Engelovi (1778–1840), z náměstí činí vzácně ucelený neoklasicistní soubor. V těchto divadelních kulisách celé město slaví velké události.

★ **Katajanokka** (A D₃)

Na počátku 20. st. se do této doby opuštěný poloostrov stal kolébkou severské secese! Za Uspenskin katedraali, nádherný ruským kostelem (A C₃) tyčícím se na západě, se v obytné čtvrti táhnou řady budov prodchnutých touto finskou secesí, občas v podivných formách. Vedou k náběžím, které oživují zejména odjezdy lodí do Tallinnu a do Švédska a v zimě aktivní flotila lebozorců.

★ **Esplanadin puisto** (B F₃)

Park Esplanadi, jedinečný orientační bod z Engela odkazu, nabízí půvabný přechod mezi přístavem a hlučnou tepnou Mannerheimintie – zelený pruh poseť starobylými kiosky,

lavičkami a sochami. První měsíce v roce je park holý, v létě se proje mění na rozbuželou zahradu, v níž se usazují prodavači zmrzliny. O víkendech se davy nahnou do alejí lemovaných elegantními butiky a retro kavárnami. A v předvečer 1. máje se zde smyslně soše Havis Amanda vzdá čest a provede toaleta!

★ **Kiasma** (B D₂)

Slavné muzeum současného umění z konce 20. st. Kiasma (1998, Steven Holl), s rozhledem do všech čtyř světových stran, symbolizuje nové srdce Helsinek. Během zimních měsíců obklopí touto velmi promyšlenou budovu, v níž vládne prostor a klid, umělečtí sněhuláci. Uvnitř nic nenarušuje bílé stěny s hrou denního světla. Mezi tematickými výstavami a představeními slouží jako místo setkávání; zve i zářivá kavárna.

★ **Rautatieasema** (B E₂)

Jen málo měst se může pyšnit tak originálním hlavním nádražím. Národní klenot se zdmi z růžové žuly, zelenými ozdobami a černou střechou, a zejména oni proslulí obří lampoňši, kteří stojí po stranách vstupu! Eliel Saarinen (1873–1950), plíř národního roman-

tismu, si u této budovy přikázal dobrovolnou přisnost, jež se tak vyvinula k funkcionalismu. Hala, nad níž se nese ušlechtilá klenba, skrývá čekárnu vyhrazenou prezidentovi Finska.

★ **Kallio** (C C₃)

Od července do září 1917 žil v této dělnické čtvrti Lenin. Dnes tu ještě najdeme starobylé sauny, obyčejné hospody a vynikající tržnici. Ale Kallio je také nejvíce trendy místem ve městě, i díky červeným cihlovým budovám, v nichž se rozléhají tóny nezávislé hudby. Za svůj domov si totiž čtvrt' vyvolila studentská a umělecká mládež, přitahovaná nízkými nájmy.

★ **Puu-Vallila** (C D₁)

Kouzelný ostrůvek na severu Kallio s domky jako pro panenky, opláštěnými dřevěnými prkny, vystavenými původně pro dělníky, zázrakem přežil demolicí. Žádné obchody, kromě malícké kavárny Pikku-Vallila (C D₁) se zahrádkou, kde si pohovíte za pěkného počasí. Ještě roverněji leží podobná, rozsáhlejší čtvrt' Puu-Käpylä (mimo mapu F D₁), která se také těší velkému zájmu.

★ **Kansallismuseo** (D E₄)

Už samotná budova národního muzea, na němž pracovali velcí umělci jako Saarinen, Wikström ou Gallen-Kallela, vypráví o Finsku. Jeho architektura připomíná

katedrálu v Turku. Kamenný medvěd hlídající u vchodu symbolizuje divokou faunu země, zatímco malba v hale ilustruje Kalevalu, mýtický epos utvářející národní identitu. Sbírky zvou návštěvníka do nádherných interiérů z 18. st. i k nekdějším venkovanovi, jenž žil po část roku ponořený do tmy, a také představují vrcholná díla středověkého umění.

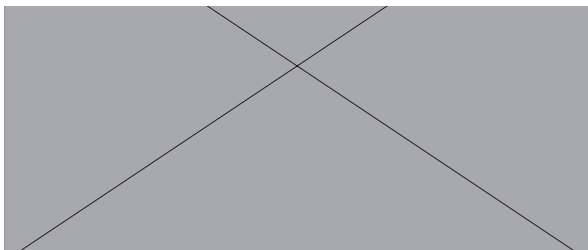
★ **Tempeliaukion kirkko** (D E₄)

Tohle je hodně neobvyklý kostel – jeho střecha, připomínající létající talíř mizí pod sněhem a loď je celá vysekána v jednom žulovém bloku! Uvnitř, v době mimo obřady, odrážejí tóny klasických orchestrů kamenné stěny pod stropem obepnutým proskleným pásem, který jak by se vznášel nad publikem.

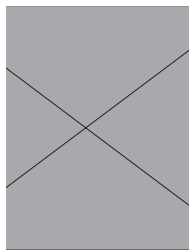
★ **Suomenlinna** (F F₃)

Čtvrt hodiny trajektem trvá cesta na toto malícké souostroví, na němž Švédí r. 1748 vybudovali odolnou pevnost. Dnes je obydleno mnoha umělci, řemeslníky a opraváři lodí a vytváří samostatnou helsinkou čtvrt'. Mezi muzei, kazematami, nečekanými kotvišti a romantickými domy se atmosféra i krajina mění v průběhu ročních období – rozkvetlá nebo v zimě zamrzlá vřesoviště, letní stánky s nápoji uprostřed ničeho, přelety stěhovavých ptáků...

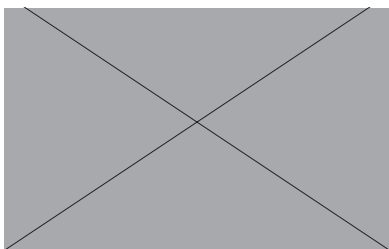

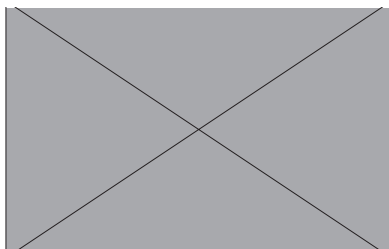
NYKYTAITEEN MUSEO KIASMA / MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ KIASMA

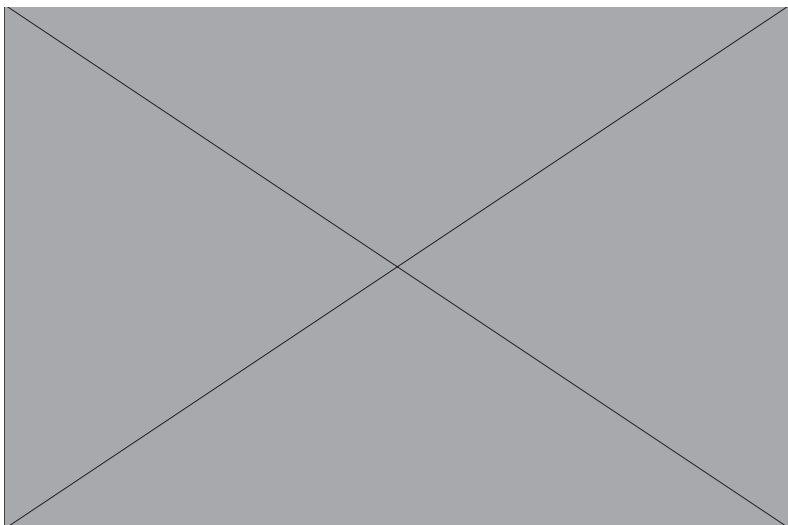
KATAJANOKKA

TEMPELLIAUKION KIRKKO / SKALNÍ KOSTEL

ESPLANADIN PUISTO / PARK ESPLANADI

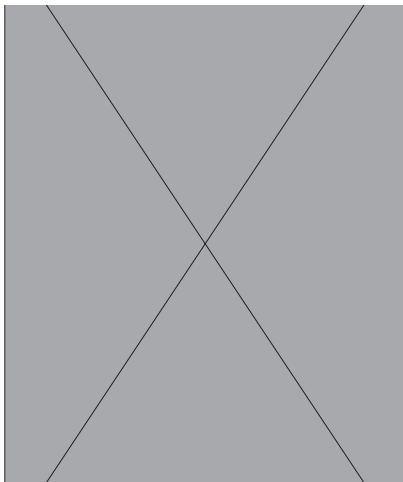
SENAATINTORI, SENÄTNÍ NÁMĚSTÍ, A TUOMIOKIRKKO, EVANGELICKÁ KATEDRÁLA

Bienvenue à Helsinki !

VIZITKA

- Hlavní město Finské republiky
- Souostroví 316 ostrovů v Baltském moři
- 1,4 milionů obyv., z toho 628 000 obyv. vnitřní město
- Dva oficiální jazyky: finština a švédština
- Čas: GMT + 2 (v zimě) a + 3 (v létě)
- Zimní období od XI do IV: od –4 do –7 °C, sněžená až do dubna, doba světla min. 6 h. Letní období od VI do IX: od 18 do 25 °C, doba světla max. 19 h. Mezi zimou a létem prudká změna prostředí!

EVANGELICKÁ KATEDRÁLA OD KATARIINANKATU

INTERNET

Internetové stránky

→ www.visithelsinki.fi
 Stránka tur. kanceláře.
 → www.hel.fi
 Stránka města.
Přístup k wifi
 Všude ve městě!
Internetové kavárny
 Počítače jsou k dispozici v turistickém centru (A A3) a v knihovnách.

TURISTICKÉ INFORMACE

Helsinki City Tourist Information

Centrální kancelář (A A3)
 → Pohjoisesplanadi 19
 Tel. 3101 3300 Pol. V–pol. IX: denně 9–18 h (16 h v neděli); pol. IX–pol. V: po–pá 9–18 h, víkendy 10–16 h
 Brožury, exkurze...
Helsinki Help (B E2)
 → Rautatieasema
 Denně 10–16 h
 Na hlavním nádraží.

TELEFON

Předvolby
Česko–Helsinki
 → 00 + 358 (předvolba země) + 9 (předvolba města, bez 0) + volané číslo
Helsinki–Česko
 → 00 + 420 + volané číslo
Mobilní linky
 Čísła začínající 040, 050 a občas 044, 045 (nezadávat předvolbu města ani o ze zahraničí).
„Komerční“ linky
 Začínají 010 nebo 020 (nezadávat předvolbu města ani o ze zahraničí).
Užitečná čísla
 Nouze
 → 112

KALENÁŘ

Svátky

→ 1. ledna, 6. ledna, Velký pátek a Pondělí velikonoční, 1. května, Nanebevstoupení, Svatošušín svátky, 1. pá a 5o před nebo po 21. červnu, 1. so

po Všech svatých, 6. prosince (státní sv.), 24.–26. prosince.
Závěrací doba
 Všechno je zavřeno o víkendech kolem 1. 5. a na Sv. Jana, potom 24., 25. a 26. prosince. Nižší aktivity v červenci, období prázdnin.
Leden
DocPoint
 Číslo začínající info
 Dokumentární filmy pro dospělé i děti.

Březen

Helsinki Sauna Day
 → 1 týden docpoint.info
 Dokumentární filmy pro dospělé i děti.
Březen
Helsinki Sauna Day
 → 1 týden docpoint.info
 Dokumentární filmy pro dospělé i děti.
Březen
Helsinki Sauna Day
 → 1 týden docpoint.info
 Dokumentární filmy pro dospělé i děti.

Duben–květen

Apřil jazz
 → 1 týden IV apriljazz.fi
 Jazz a blues v Tapiola.
Apřil jazz
 → 1 týden IV apriljazz.fi
 Jazz a blues v Tapiola.
Svátky jara
 → 30. dubna večer, 1. května
 Omývání sochy Havis Amandu (B F3) 30. dubna v 18 h, slavnosti, pikniky...

MLADÉ HLAVNÍ MĚSTO

1550 švédský král Gustav I. Vasa zakládá přístav na řece Vantaa (F).
 1640 Přístav se přesouvá ke Kruununhaka (A).
 1748 Stavba pevnosti Suomenlinna.
 1809 Ruská anexe: Finsko se stává autonomním velkoknížectvím.
 1812 Helsinki se stávají hlavním městem místu Turku.
 1917 Nezávislost.
 1952 Olympijské hry.
 1995 Vstup do EU.
 2000 Evropské hlavní město kultury.
 2012 Světové hlavní město designu.

Helsinki Beer Festival

→ 1 víkend v IV nebo V
www.helsinkibeerfestival.fi
 V továrně na kabely Kaapelitehdas (F C3).
Maailma kylässä
 → 1 víkend v květnu
www.maailmakylassa.fi
 Mezikulturní setkávání a etnická hudba.

Červen

Svátky Jan
 → 1 víkend kolem 21. června
 Ohně a bály na ostrovech pro ty, kdo neutekli z města!
Tuska / Metalový festival
 → 3 dny www.tuska-festival.fi
 Heavy metal pod širým nebem.

Červenec–srpen

Jazz Espa
 → 10 j. www.jazzespa.fi
 Jazzové koncerty v parku Esplanadi (B F3).
URB Festival
 → 10 dnů v srpnu
www.kiasma.fi
 Městské kulturní performace v Kiasma (B D2): skate, techno, electro, rap...

SECESNÍ TRASA

Flow Festival

→ 3 dny pol. srpna
www.flowfestival.com
 Indie hudba v bývalé elektrárně v Suvilah-ti (C E3).
Helsinki City Marathon
 → 1 den pol. srpna
www.helsinkicitymarathon.fi
 Tisíce běžců podél Baltského moře.

Helsinki Festival

→ 2 týdny
www.helsinginjuhlaviikoti.fi
 Největší vícežánrový festival ve Finsku! Vrchol během Noci umění, kdy nikdo nespí!

Září

Love & Anarchy Film Festival
 → 10 dnů hiff.fi
 Nezávislé filmy z celého světa.

Riřen

Silakkamarkkinat / Trh se sledi
 → 1 týden
 Trh se koná od 18. stol. v Kauppatori (A B3).

Listopad–prosinec

Vánoce
 → Konec listopadu–konec prosince
 Světla na Aleksanterinkatu (A B3), koncerty v kostelích.
Den nezávislosti
 → 6. prosince
 Státní svátek.
Průvod na svatou Lucii
 → 13. prosince
 Průvod a svíčky.
Svatotomášský trh
 → 2 týdny
 Vánoční lahůdky v parku Esplanadi (B F3).

ROZPOČET

Ubytování

Průměrná cena dvoulůžkového pokoje v centru města se snižuje: 100–150 €.

Restaurace

Účet se může lišit až o dvojnásobek u jídla v poledne a večer. Snídaňové bufety do 15 €, brunch o víkendech

15–23 €, výběr z jídelního lístku 15–25 €.

Zábava

Káva: 4 €.
 Pivo (püllitri): 6–10 €.
 Sklenice vína: 7–10 €.
 Vstupné do klubu: 10–18 €.
Prohlídky, muzea
 Vstupenka: 8–15 €. Městská muzea zdarma.

Slevy

Helsinki Card
 → www.helsinki.fi
 Tarif 43/53/63 € (zlevněný 22/27/32 €) na 24/48/72 h
 Zdarma přes 60 návštěvnických míst, neomezená doprava, slevy v saunách, restauracích, zábavních podnicích atd.

ORIENTACE

Střed města je soustředěn na poloostrově, v srdci souostroví ve Finském zálivu. Geografické názvy jsou uváděny ve finštině a švédštině. Číslování budov – suda čísla na jedné stra-

ARCHITEKTURA

Neoklasicismus

Stejně okázalý jako v Rusku, přivedl ho C. L. Engel r. 1822: frontony, sloupy atd.

Senaatintori (A A3) Secese

Z počátku 20. st., s uměleckým rozmachem zvaným finský zlatý věk: secese (Jugendstil) se prosazuje díky triu H. Gesellius, A. Lindgren a E. Saarinen, a také L. Sonck, S. A. Lindqvist. Portály, arkýře, balkony bohatých tvarů. Hlavní čtvrti: Katajanokka (A), Eira (E), Ullanlinna (E).
 Tramvaj 2 a 3

Dvě linky projíždějící kolem nejkrásnějších děl!

Národní romantismus

Novostředověký styl inspirovaný lidovými legendami. Mísí se se secesí.

Kansallismuseo (D E4) Severský klasicismus

Od 1910 do 1930, zjednodušené antické umění. Veřejné budovy (Sírén) nebo dělnické přibytky.

Eduskuntatalo (D F4) Funkcionalismus

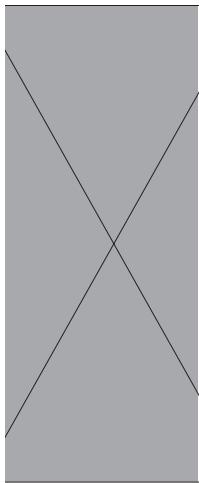
Funkce budovy určuje jeho formu. Olympiastadion (D E1)

Modernismus

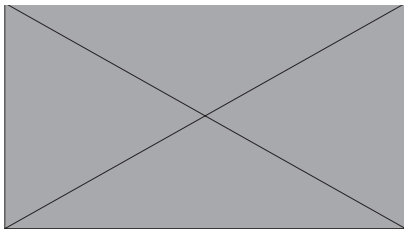
Geometrické a minimální linie. Po r. 1950, formy stvořil Alvar Aalto, prolínání s přírodou. Finlandiatalo (D F3)

Soudobé styly

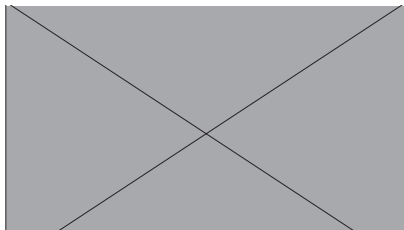
Ruoholahti (F C3) Skleněná rezidence na břehu kanálu.
 Eco-Viiki (mimo mapu F F1) Zelená čtvrť: design a ekologické systémy.

VĚT OLYMPIJSKÉHO STADIONU

KLUIZISTĚ PŘED NÁRODNÍM DIVADLEM

V SAUNĚ

ně, lichá na druhě. Hlavní tepny: Mannerheimintie od parku Esplanadi (B F3), a osa Kaisaniemenkatu – (A A2) – Hakaniemi (C C3) – Hämeentie (C C3 – E1). **Katu** – ulice; **puisto** – park; **tori** – náměstí; **kuja** – cesta; **saari** – ostrov; **mäki** – kopec.

OTEVÍRACÍ HODINY

Některá zařízení a muzea otvírají pouze v létě. Supermarkety a potraviny jsou otevřeny v neděli od května do září a v prosinci.

Restaurace

→ *Většinou 11–23 h*
Většinou zavřeno v neděli
Finové obědvají brzo, kolem 11. hodiny, a zřídka večer po 21. h.

Banky

→ *Po–pá 10–16.30*

Obchody

→ *Supermarkety Po–pá 9–21 h, so 9–18 h, ne 12–18 h*

Obchody *Po–pá 10–18 h, so 10–15 h*
Potraviny *Po–so 7–21/23 h (různě)*
Bary, hospody → *Často 16–2 h (3–4 h so)*
Muzea → *Většinou út–pá 10–18 h, o víkendech 11–17 h (různě)*
Mnoho z nich má zavřeno v pondělí.

OBČERSTVENÍ

Zvyky

Bohatá snídaně, krátký studený oběd v poledne. U večere se víc loudají.

Finská snídaně

Je legendární, jde o opravdové jídlo! Vejce, zelenina, jogurt, šunka, ovesná kaše (*puuro*) a sladkokyselé žitný chléb (*hapanleipä*).
Bufet (seisova pöytä) Velmi rozšířený od 11 do 14 h. Obědové menu (*lounas*) se bo v neděli brunch.

Podniky

V levnějších zařízeních objednávky u baru.

Kavárny (kahvila)

Polévky, teplá jídla a drobné občerstvení.

Restaurace (ravintola)

Pro všechny chutě, od finských a ruských jídel po exotičtější chutě.

Letní restaurace

Leží na ostrovech a nabízejí vybranou gastronomii na romantických místech.

Tradiční kuchyně

Kromě jiného hodně ryb (*ahven* – okoun; *lohi* – losos; *silakka, silli* – sled) a zvěřiny (*hirvi* – los; *poro* – sob), s přílohou brambor, lesních plodů, brusinek nebo hub.

Speciality

Lohikeitto – krémová lososová polévka; *lihapullat* – masové kuličky; *leipäjuusto* – smažený laponský sýr; *makkara* – klobása; *kalakukko* – chléb nadyvaný rybou a pečený v peci; *karjalanpiirakka* – slaný koláč s rýží nebo bramborami; *pulla* – skořicová bulka.

FINSKÝ DESIGN

Umělecký průmysl se rozvíjel od r. 1875, ve 20. st. propukl s hledáním moderní každodennosti. Během Milánského triennale v letech 1950–1960 nastává triumf velkých postav: Kaj Frank, Tapio Wirkkala, Alvar Aalto, Eero Aarnio... Národní styl je především praktický, upřednostňuje plynulé formy a používá všechny materiály: sklo (*littala*), keramika (*Arabia*), textil (*Marimekko*)...
Design District (E)
→ *Brožura v infocentrech 200 míst designu v okruhu 25 ulic!*

Nápoje

Velmi populární je víno, vyhrává nad pivem! Káva se pije v kteroukoli denní dobu.

ZÁBAVA

Rezervační centrum

Ticketti (B D3)

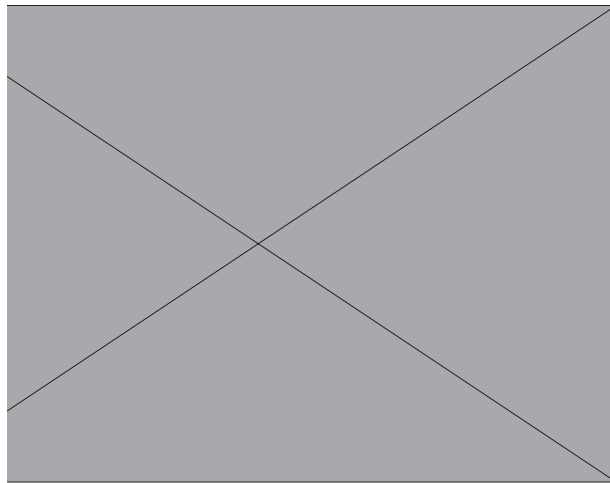
→ *Urho Kekkonen katu 4–6 Tel. 6001 1616 Denně 9–21 h*

Programy zdarma

Helsinki This Week: aktuální události. Čtrnáctideník od I do IV, měsíčník od V do VIII.
Nordic Oddity: program na 24 snových hodin v Helsinkách! Vychází ročně.

Koncerty a opery

Spousta živé hudby v nových podnicích, nejoblíbenější je jazz, rock a heavy metal. Znamená s finskými skupinami na *musiikkiland.fi*
Musiikkitalo (D F3)
Filharmonické koncerty.

ALLAS SEA POOL, V SAMOTNÉM SRDCI MĚSTA

Suomen Kansallisooppera (D E2)

Opery, operety...

Tavastia (B C3)

Rocková legenda!

Bary, hospody a kluby

Nekonečný výběr zhuštěný do vyhledávaných čtvrtí: trendy bary a noční kluby kolem metra Kamppi (B C3) a v Punavuori (E D2), alternativní v Kallio (C C3), a hospody skoro všude!

Barová tramvaj Spårakoff

→ *Začátek VI–VIII: út–so 14–21 h, odjezd z Mikonkatu (B F3) Jízdenka 11 €*
Historická tramvaj přeměněná na pojízdnou hospodu.

NÁKUPY

Nákupy

Design a móda
Nádobí a nábytek z 50. let 20. st., barevná móda u Marimekko (B F3), finští stylisté v Punavuori (E). Se-

znam butiků v brožure Design District (v turistickém centru) a slavná keramika továren Arabia (F E1).

Obchodní domy

Kamppi (B C3) a parkem Esplanadi (B F3).

Obchodní centra

Kamppi (B C3)

→ *Urho Kekkonen katu 1 Tel. 7429 8552 Po–so 9–21 h (18 h so), ne 12–18 h*

Kolem 130 obchodů!

Trhy

Krajové speciality
V tržnicích Kauppatori (A B3) a Hakaniemi (C C3).

Bleší trhy

Viz Žít v rytmu Helsinek!

SAUNA

Ve všech hotelích, lázních, koupalištích a soukromých domech, jde o každodenní zařízení k očistě kůže a relaxaci v suché páře. Strádat se studenou sprchou nebo vyběhnout

pod širé nebe! Allas Sea Pool (A B3), Löyly (E B3).

Tradiční sauny

Zejména ve čtvrti Kallio (C) a na koupališti v Yrjönkatu (B E3). Voda vylietá na kameny rozpálené hořícím dřevem generuje páru. Různá teplota podle množství.

HELSINKY V ZIMĚ

Běžky

Paloheinä (mimo mapu F D1)
Na Rautatientori (B E2) → *Pakilantie 124 (9 km od centra) Pronájem 30 €/den*
Nejllepší stopy.

Bruslení pod širým nebem

→ *Půjčení bruslí 6–7 €*
Na Rautatientori (B E2) a na Helsinginkatu (C C2).

Když je pod nulou...

Chůze po ledu
Procházky v zátoce Töölö nebo pěší pochod na ostrovy. Nikdy nechoďte sami!

TREND(Y)

Kallio a Vallila

Tato bývalá dělnická čtvrt' přímo vše a vibruje v rytmu mládeže, které zaplavuje kavárny, alternativní bistra, autorské butiky a vetešnictví. **Pikku-Vallila (C D1)**, **Wanha Kaarle (C C2)**

Jízda na kole

Když to počasí dovolí, nabízí se kolo! Rozvíjejí se iniciativy na podporu cyklistů: Nové cyklostezky, například „Baana“, spojují čtvrti Kiasma (B D2) a Ruoholahti (F C3). Kola volně nabízí společnost HSL. Viz stránku *Doprava*.

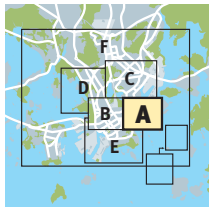
Brunch

Ultrapopulární o víkendech! Na jídelničce: granola s ovocem, losos, lívance s borůvkami a červeným rybím atd. **Café Köket (A A3)**, **Primula (E D2)**
Lokální kulturní centra

Komunitní a participativní kulturní centra vzkvétají a jsou ideální pro setkání s místním obyvatelstvem: kavárny, koncerty, výstavy, jóga! **Lapinlahden Lähde** (mimo mapu B mimo mapu A3), **Sähinä (F B4)**
Opečovat vlastní zahrádku

Hitem jsou zeleninové zahrádky, často vybačené tradiční dřevěnou chatkou. **Kumpulan Siirtolapuutarha (F E1)** (*V–pol. IX 7–21 h*) a **Vallilan Siirtolapuutarha (F D1)** (*24 h denně*), dvě zahrady otevřené všem.

Neoklasicistní slavnostní srdce města bylo vymodelováno Ruskem 19. st. a velkým Engelem. Začalo to na Senátním náměstí (Senaatintori), kde kavárny a obchody hledí na Státní radu a univerzitu. Potom na Snellmaninkatu, kde se tyčí impozantní trio Finské banky, Stavovského domu a Národní knihovny. A nakonec podél břehů se táhne téměř petrohradská promenáda, kde tepe trh s potravinami v Kauppatori! Nad střechami se tyčí bělostná katedrála a pravooslavný kostel, který je předzvěstí hojnosti secesní čtvrti Katajanokka.

ZUCCHINI

SAVU

ESPRESSO EDGE

KISELEFFIN TALO

PLAY IT AGAIN SAM

RESTAURACE

Zucchini A4
→ Fabianinkatu 4
Tel. 622 2907
VIII–20. VI: po–pá 11–16 h
Přívětivé prostředí a zdravé a nápadité obědy dělají z této vegetariánské restaurace skutečnou místní institucí. Krémová a mrkvová polévka, salát se sójovými klíčky, rýže s černými fazolemi u krásných dřevěných stolků. Jídlo 10 €.
Pompei A1
→ Snellmaninkatu 16
Tel. 135 4827 Denně 15–21 h
Tato malá pizzerie s několika stolkami se tváří jakoby nic a hlídá si svou rodinnou atmosféru, ale byla první, která se otevřela v Helsinkách! Pizza 12–18,50 €.
Kolme Kruunu C1
→ Liisankatu 5
Tel. 135 4172 Po–so 16–1 h (3 h pá–so), ne 14–1 h
Od 50. let je tato restaurace a hospoda s kobercem, nábytkem a vitrážemi ve stylu art déco vyhlášená svou kuchyní – smažení sledí, masové kuličky a sobí steak s bramborovou kaší. Pia-nobar. Jídlo 15,50–32 €.
Wellamo D3
→ Vyökatu 9 Tel. 663 139
Út–pá 11–14 h, 17–23 h;

so 17–23 h; ne 13–20 h
Na konci Katajanokka zatlačte do skřípajících dveří tohoto sálu obloženého dřevem, kde vystavují malíř. Okurky v medu, jehněčí medailonky, zázvorová zmrzlina za svitu svíček. Jídlo 18–28 €.
Savu D2
→ Tervasaarenkannas 3
Tel. 7425 5574
v zimě: út–so 18–23 h; v létě: denně 12–23 h (18 h ne)
Červený dřevěný dům (1805) vyhříváný kamny, jediná budova stojící na „dehtovém“ ostrově (Tervasaari), skrývá specialistu na uzenou kuchyni (savu): kuře, losos, hlemýždi na ohni na dřevě a zimní fondue. Jídlo 19–32 €.
Sunn A3
→ Aleksanterinkatu 26
Tel. 010 231 2800
Po–pá 11–23 h (15 h po–út), o víkendech 10–23 h (22 h ne)
Krásný podnik na Senátním náměstí, proslulý skandinávskými jidly: salát se sýrem Västerbottensost, filet z tresky s krabí omáčkou, borůvkový koláč. Brunch o víkendech Polední menu 10–13,50 €; jídlo 22–29 €.

Nokka C3
→ Kanavaranta 7
Tel. 6128 5600
V zimě: po–pá 11.30–0 h (22 h po–út), so 18–0 h; v létě: denně 18–0 h
Náhler! Staré skladiště soli přenechalo své omítnuté cihlové zdi jedné z nejlepších restaurací finské kuchyně. V jednom ze sálů nepřetržitý balet kuchařů, kteří se činí za skleněnou stěnou. Jídlo 28–34 €.

KAVÁRNY, HOSPODY

Kavárny v Kauppatori B3
→ Pohjoisesplanadi
Po–so 6–14 h (16 h so)
V této úřední čtvrti vládní rituál, který dodržuje dokonce i prezident: Dát si kávu pod jedním ze stanů vztyčených za každého počasí na Tržním náměstí. Drobné občerstvení a hřející šálky pod oranžovou plachtovinou.
Café Engel A3
→ Aleksanterinkatu 26
Tel. 652 776 Po–so 8 h (9 h so)–21 h, ne 10–19 h
Senátní náměstí může každý obdivovat z této kouzelné kavárny, jejíž fasádu navrhl Engel. Snídaně až do 17 h a v létě ve dvoře kino promítající autorské filmy.

Café Köket A3
→ Aleksanterinkatu 28
Tel. 044 012 7707 Denně 7 h (10 h ne)–19 h
Brunch O víkendech 10–15 h
Mladá a uvolněná atmosféra nad sezónními koláči a brioškami, lahodnými lívanci a tematickými brunchi o víkendech.
Espresso Edge A1
→ Liisankatu 29
Tel. 278 4144
VIII–pol. VI: po–pá 8–19 h (18 h pá), so 11–17 h; pol. VI–VII: po–so 8–18 h (17 h so)
Do celodenního ruchu v tomto barevném sále, kam chodí stálí hosté nabrat síly, hlasitě zasahuje kávoovar. Zeleninové polévky, jogurtové smoothies, sendviče s biovejci.
Poseidon C3
→ Kruunuvuorenkatu 1
Tel. 010 766 4190
Denně 15–1 h (2 h stř–so)
Hotová oáza v tomto tak pokladném místě: přes dvacet českých piv v pološeru hospody prošpikované různými zákoutími a rozličnými předměty!

ZÁBAVA

Allas Sea Pool B3
→ Katajanokanlaituri 2a
Tel. 04 565 6582

Denně 6.15 (8 h o víkendech)–23 h
V samém srdci města koupaliště se sladkou i mořskou vodou a všude kolem obrovské molo ze světlého dřeva posazené v Baltu, sauny, bar-bistro a prostá kavárna. Kouzelné!
SkyWheel Helsinki B3
→ Katajanokanlaituri 2
Tel. 04 0480 4604
Po–so 11–17 h (18 h so), ne 11–17 h
Úžasný pohled na střed města z kola vysokého 40 metrů! Lístek 12 €.

NÁKUPY

Taito Shop Helsky A3
→ Eteläesplanadi 4
Tel. 050 350 8470
Po–so 10–19 h (16 h so)
Krásná ukázka finských řemesel. Šperky, oblečení, nádoby a dekorace.
Kiseleffin talo A3
→ Aleksanterinkatu 28
Denně 10–19 h
Butiky finského designu v budově z 18. st. zdobené elegantními chozy a jemnými řmsami.
Play it again Sam B2
→ Rauhankatu 2
Tel. 628 877
Po–pá 10.30–18 h, so 11–15 h

Nepochybně nejslavnější vetešnictví v Helsinkách, hroučící se pod krámy ze všech období! Než se dostanete k péřovému boa, vystráchnáte pop-artové šatičky a plesové střevíčky.
Laterna Magica B2
→ Rauhankatu 7
Tel. 050 571 0558
Po–pá 11–13.30, 13.30–17.30; so 12–15 h
Tento antikvariát se vůbec nezdá! Bludiště zaslazených sálů, v nichž vystavují finští fotografové. Rovněž litografie mezi haldami různorodých knih.
Nippanappa B1
→ Liisankatu 19
Tel. 135 1229
V zimě: po–so 11–18 h (17 h pá; 14 h so); v létě: po–so 11–17 h (15 h so)
Butik-atielier, který voní po kůži: tašky, opasky, peněženky, rukavice všech barev, hladké nebo se cvočky.
Nasta B1
→ Liisankatu 15
Tel. 040 702 7973
V létě: po–čt 11–18 h; v zimě: po–so 11–18 h (15 h so)
Od dvacátých let po léta sedmadesátá (a potom už nic!): nádobí, oblečení, kufříky...

SENAATINTORI

TUOMIOKIRKKO

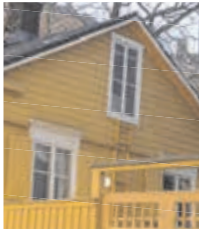
ARPEANUM

SÄÄTYTALO

SUOMEN PANKKI

RUISKUMESTARIN TALO

KAUPUNGINMUSEO

KAUPPATORI

USPENSKIN KATEDRAALI

KATAJANOKKA

★ **Senaatintori A3**
Senátní náměstí, Prostranství ze 400 000 dlažebních kostek! R. 1812, když se na příkaz Alexandra I. staly Helsinky hlavním městem finského velkovévodství, bylo náměstí přetvořeno k petrohradskému obrazu. Spojuje sídla moci náboženské, politické i akademické. Johan A. Ehrenström nakreslil plán a Carl L. Engel vytvořil oslnivou neoklasicistní výzdobu – na východě Státní rada (1822), na západě univerzita (1832), honosné žluté budovy s kolonádami; na severu katedrála, která jako by byla usaze-

na na nebi. K jihu je obrácena socha cara Alexandra II., která shlíží na ulici s barevnými fasádami. Ta šedomodrá náleží domu obchodníka Sederholma a jde o nejstarší kamennou budovu ve městě (1757).
★ **Tuomiokirkko A2**
→ Unioninkatu 29
Tel. 2340 6120
Denně 9–18 h (0 h VI–VIII)
Evangelická katedrála (1830–1852) na vrcholu závratného schodiště! Navrhl ji Engel, poté dokončil Lohrmann. Zjevení novorečického chrámu korunovaného 5 zelenými kupolemi a sochami 12 apoštolů roz-

místěnými po obvodu střechy. Uvnitř jasně zlačená a vyobrazení otců protestantismu (Luther, Agricola a Melancthon) narušují ryzí střídmost.
★ **Helsingin Yliopisto**
Helsinská univerzita (1827), kterou vybudoval Engel pro přesídlenou Královskou akademii v Turku, založenou r. 1640. Hlavní korpus (1832) na Senátním náměstí a několik vedlejších budov.
★ **Kansalliskirjasto A2**
→ Unioninkatu 36
Tel. 029 412 3196
Po–pá 9–18 h
Národní knihovna (1844), neoklasicistní perla: mra-

mor, malované stropy, nádherná kupole v hlavní hale.
★ **Arppeanum B2**
→ Snellmaninkatu 3
Tel. 050 448 8909
IX–V: út–pá 9–16 h (18 h čt),
víkendy 10–17 h (16 h ne); VI–VIII: út–ne 10–17 h (18 h čt)
Tato budova se vzeřelým benátského paláce (C. A. Edelfelt, 1869) skrývá oddělení Přírodovědného muzea věnované minerálům.
★ **Säätytalo B2**
→ Snellmaninkatu 9
Stavovský dům, neoklasicistní dílo se sochařsky pojednaným frontonem (Nyström, 1891), byl shro-

maždovácím místem pro neurozené zástupce velkovévodství nějaký čas před zrožením parlamentu.
★ **Suomen Pankki B2**
→ Snellmaninkatu 2
Elegantní pavilon s bosážovou fasádou (L. Bohnstedt, 1882), navržený pro Finskou banku.
★ **Ruiskumestarin talo B1**
→ Kristianinkatu 12
Tel. 3107 1549
V–X: stř–po 11–17 h
Nejstarší z dřevěných domů ve městě (1818), znovu zařízený jako sídlo nižší buržoazie z 19. st.
★ **Kaupunginmuseo A3**
→ Aleksanterinkatu 16

Tel. 3107 1548
Denně 11–19 h (17 h víkendy)
Městské muzeum vám umožní poznat historii města od švédské nadvlády (16. st.) až po dnešek. Je umístěno v krásném secesním domě od Larse Soncka (1913): objekty, makety, kroje. A před ním muzejní ulice (Katumuseo) Sofiankatu odráží vzhled starého města od 18. st. po třicátá léta 20. st.
★ **Kauppatori B3**
→ Trh pod širým nebem
V zimě: po–so 6.30–18 h (16 h so); v létě: po–so 6.30–18 h (16 h so), ne 10–17 h
★ **Vanha Kauppahalli** Po–so 8–18 h

Tohle je druhý ústřední pól navržený Ehrenströmem r. 1812 – Tržní náměstí na obrovském nábřeží, kde se setkává celé město. Ovoce, zelenina a lahůdky prodávané na promenádě u moře nebo pod dřevěnými galeriemi Vanha Kauppahalli, žluto-červené Staré haly (G. Nyström, 1889). Nenechte si ujít zdejší přestávku na kávu!
★ **Uspenskin katedraali C3**
→ Kanavakatu 1
Tel. 8564 6200
Út–pá 9.30–16 h (19 h VI–IX), so 10–15 h, ne 12–15 h
Pravoslavný kostel, největší na Západě (1868), celý

z cihel, se červená na kopci. Filmaři mu občas dávají přednost i před moskevskými svatostánky! Zlacené bāně, uvnitř nádherný ikonostas.
★ **Katajanokka D3**
Poloostrov jako secesní laboratoř. Věžičky, arkýře, ornamenty evokující přírodu tady zdobí vysoké budovy, které v letech 1903 až 1906 vystavěli Herman Gesellius, Armas Lindgren a Eliel Saarinen. Na severu, na Laivastokatu, leží stará kasárna, jejichž centrální křídlo navrhl Carl Ludvig Engel (1820). Na jihu, na Katajanokanranta, stará skladiště z 19. st.